

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 lipca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił B. R. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił zarówno 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jak i 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca udowodnił staż sumaryczny w wymiarze 21 lat, 10 miesięcy i 27 dni oraz nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach/charakterze. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał nadto, że do wyliczenia ogólnego stażu pracy zaliczono okresy zatrudnienia: od 1 września 1976 r. do 30 kwietnia 1980r., od 6 maja 1980 r. do 16 sierpnia 1980 r., od 10 listopada 1980 r. do 14 października 1981 r - okres służby wojskowej, od 27 listopada 1981 r. do 31 stycznia 1985 r., od 4 lutego 1985 r. do 30 kwietnia 1985. od 2 maja 1985r. do 30 kwietnia 1989r., od 1 czerwca 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. z wyłączeniem okresów nieskładkowych: od 16 marca 1992 r. do 22 marca 1992 r., od 3 sierpnia 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r., od 12 listopada 1992 r. do 17 listopada 1992 r., od 3 marca 1993 r. do 22 marca 1993 r., od 8 listopada 1993 r. do 13 listopada 1993 r., od 15 marca 1994 r. do 28 kwietnia 1994 r., od 7 września 1994 r. do 17 września 1994 r., od 20 lipca 1995 r. do 22 sierpnia 1995 r., od 22 września 1995 r. do 23 września 1995 r., od 17 października 1995 r. do 28 października 1995 r., od 28 listopada 1995 r. do 31 grudnia 1995 r., od 24 czerwca 1996 r. do 14 września 1996 r., od 4 sierpnia 1997 r. do 18 sierpnia 1997 r., od 26 listopada 1997 r. do 12 grudnia 1997 r., od 25 marca 1998 r. do 28 marca 1998 r., od 4 sierpnia 1998 r. do 14 sierpnia 1998 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono wnioskodawcy okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K. od 1 czerwca 1989 r. do 31 marca 1991 r. na stanowisku monter urządzeń c.o. i c.w. - spawacz oraz od 1 kwietnia 1991 r. do 31 października 1992 r. i od 1 listopada 1992 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku monter-palacz z uwagi, iż przedłożone wraz z wnioskiem świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie spełnia wymogów formalnych ponieważ jest kserokopią sporządzoną za zgodność z oryginałem zawierającą wyłącznie pieczętkę prezesa bez pieczętki nagłówkowej zakładu pracy. Nie zaliczono również okresu od 1986 r. do 31 maja 1989 r., ponieważ przedłożona książeczka spawacza nie jest dokumentem potwierdzającym, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy B. R. wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

/decyzja k.17 – 18 plik I akt ZUS/

W dniu 10 sierpnia 2021 r. B. R. odwołał się od powyższej decyzji, wskazując, że spełnienie przez niego wymaganych przesłanek powinno być oceniane na 2008r. , a skoro tak, to powinien uzyskać wnioskowane świadczenie.

/odwołanie k.3 – 3 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.5 – 6/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. R. urodził się (...) /bezsporne/

W dniu 8 lipca 2021 r. złożył wniosek o emeryturę, po którego rozpatrzeniu wydano zaskarżoną decyzję. /wniosek k.1-3 odwrót plik I akt ZUS , decyzja k.17 – 18 plik I akt ZUS/

B. R. wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa. /bezsporne/

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował **21 lat , 10 miesięcy i 27 dni okresów zatrudnienia** w następujących przedziałach czasowych:

- od 1 września 1976 r. do 30 kwietnia 1980r.,

- od 6 maja 1980 r. do 16 sierpnia 1980 r.,
- od 10 listopada 1980 r. do 14 października 1981 r - okres służby wojskowej,
- od 27 listopada 1981 r. do 31 stycznia 1985 r.,
- od 4 lutego 1985 r. do 30 kwietnia 1985.
- od 2 maja 1985r. do 30 kwietnia 1989r.,
- od 1 czerwca 1989 r. do 31 grudnia 1998 r.

(przy czym okresy nieskładkowe przypadają: od 16 marca 1992 r. do 22 marca 1992 r., od 3 sierpnia 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r., od 12 listopada 1992 r. do 17 listopada 1992 r., od 3 marca 1993 r. do 22 marca 1993 r., od 8 listopada 1993 r. do 13 listopada 1993 r., od 15 marca 1994 r. do 28 kwietnia 1994 r., od 7 września 1994 r. do 17 września 1994 r., od 20 lipca 1995 r. do 22 sierpnia 1995 r., od 22 września 1995 r. do 23 września 1995 r., od 17 października 1995 r. do 28 października 1995 r., od 28 listopada 1995 r. do 31 grudnia 1995 r., od 24 czerwca 1996 r. do 14 września 1996 r., od 4 sierpnia 1997 r. do 18 sierpnia 1997 r., od 26 listopada 1997 r. do 12 grudnia 1997 r., od 25 marca 1998 r. do 28 marca 1998 r., od 4 sierpnia 1998 r. do 14 sierpnia 1998 r.) /dokumentacja w aktach ZUS , dokumentacja w aktach sprawy/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dokumentów – dowodów niespornych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz.504) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli **w dniu wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 1999 r.** osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) **okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. w przypadku mężczyzn - 25 lat.**

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Z treści przepisu art.32 ww. ustawy wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią § 3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i **25 lat dla mężczyzn**, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Prawo do emerytury przewidziane w art.184 w związku z art.32 ustawy emerytalnej ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły.

Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199).

Reasumując, tylko łączne spełnienie wszystkich przesłanek z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uprawnia do emerytury w warunkach szczególnych.

Ponieważ wnioskodawca nie legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. stażem pracy (okresami składkowymi i nieskładkowymi) w wymiarze co najmniej 25 lat, jego roszczenie o emeryturę słusznie zostało uznane przez organ rentowy jako niezasadne.

W związku z tym, że B. R. nie spełnił jednej z przesłanek niezbędnych do przyznania prawa do spornego świadczenia, Sąd odstąpił od badania czy praca ubezpieczonego świadczona do dnia 1 stycznia 1999 r. była pracą w szczególnych warunkach wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z tego względu oddalił wniosek dowodowy odwołującego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, którzy mieliby potwierdzić pracę wnioskodawcy w szczególnych warunkach.

Z całą również pewnością, z uwagi na jednoznaczną treść powyższych przepisów nie jest możliwe - czego z kolei domagał się wnioskodawca - przy ustalaniu prawa do wnioskowanego świadczenia przyjęcie stażu pracy jakim legitymował się w 2008 r.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika zatem, iż ubezpieczony nie spełnia wymaganych warunków do przyznania prawa do emerytury określonych w art.184 ust.1 ww. ustawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

S.B.